

gemeente
Zoetermeer

Omnibusenquête 2015 deelrapport vrije tijd

MAART 2016

OMNIBUSENQUETE 2015

Deelrapport: VRIJE TIJD

Samenstelling rapport:
In opdracht van:

Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
Saskia van Schaik, afdeling Samenleving

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Onderzoeksverantwoording	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Respons	3
1.3 Opzet rapport	3
2. Resultaten	5
2.1 Belang van vrijetijdsvoorzieningen	5
2.2 Bezoek aan stadsboerderijen	6
2.3 Waardering voor de stadsboerderijen	
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	9
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	11
BIJLAGE 3. Tabellen	13
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2015 m.b.t. het onderwerp vrije tijd	23

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

Eind september/begin oktober 2015 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen in de omnibusenquête is het onderwerp “vrije tijd”.

1.2 Respons

Voor de omnibusenquête 2015 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elke 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd. De vragen over vrije tijd waren in de “gele” enquête te vinden.

Bij de aanbiedingsbrief bij de enquête zat een inlogcode om de vragenlijst digitaal in te vullen. In totaal hebben 383 respondenten de vragenlijst digitaal ingevuld en 805 respondenten hebben een papieren vragenlijst ingevuld.

De vragen over dit onderwerp vrije tijd zijn in voldoende mate beantwoord door 1164 personen uit de omnibusenquête.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.3 Opzet rapport

In het volgende hoofdstuk worden de resultaten gepresenteerd uit het onderzoek.

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen.

Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen.

In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen uit de omnibusenquête over het onderwerp ‘vrije tijd’.

2

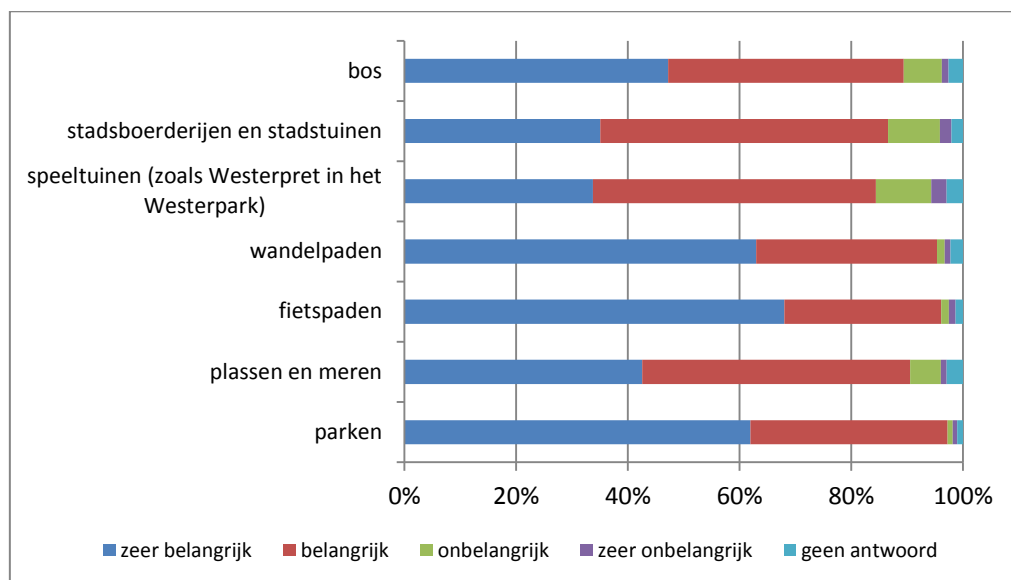
RESULTATEN

2.1 Belang van vrijetijdsvoorzieningen

Allereerst is aan de respondenten gevraagd naar het belang dat ze hechten aan de aanwezigheid van een bepaald type vrijetijdsvoorzieningen in Zoetermeer.

Uit grafiek 1 blijkt dat vrijwel alle respondenten de aanwezigheid van de genoemde vrijetijdsvoorzieningen belangrijk tot zeer belangrijk vinden voor een stad. Zo zegt 97% het (zeer) belangrijk te vinden dat er parken zijn, vindt 96% fietspaden (zeer) belangrijk en geeft 95% aan wandelpaden (zeer) belangrijk te vinden voor een stad. In bijlage 3 tabel 1 staan de resultaten in tabellen weergegeven.

Grafiek 1 Belang dat de respondenten hechten aan de aanwezigheid van een bepaald Vrijetijdsaanbod in de eigen gemeente (in procenten, n=1164)

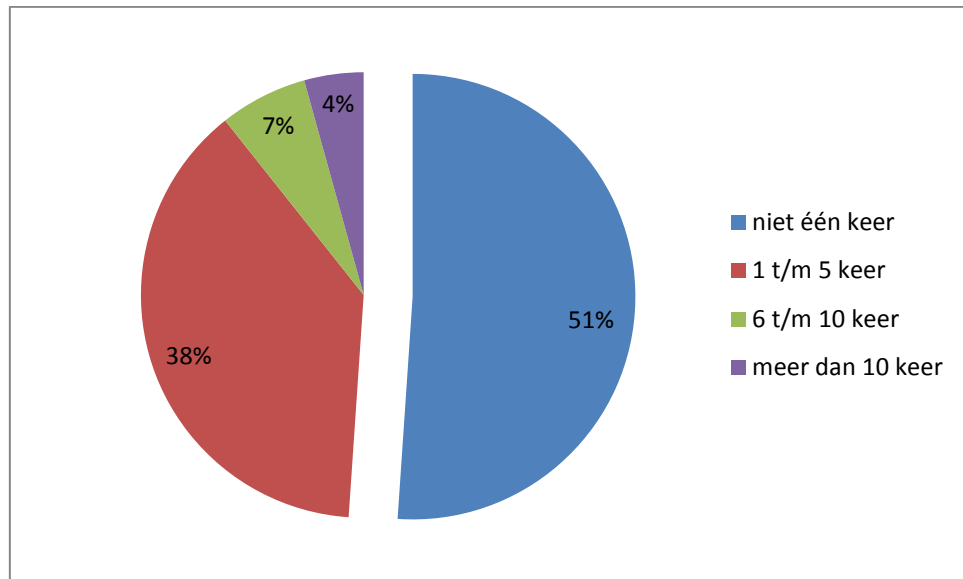
2.2 Bezoek aan de stadsboerderijen

In Zoetermeer zijn drie stadsboerderijen: De Balijhoeve in Rokkeveen, Het Buitenbeest in Meerzicht en de Weidemolen in Oosterheem. Een stadsboerderij wordt ook vaak een kinderboerderij genoemd. Op de stadsboerderijen kan men kennismaken met dieren en het boerenbedrijf en worden er allerlei activiteiten georganiseerd.

Van de respondenten zegt 49% in de afgelopen 12 maanden een bezoek te hebben gebracht aan één van de stadsboerderijen. In totaal bezocht 51% de stadsboerderijen niet. Uit de volgende grafiek komt naar voren dat 4% meer dan 10 keer een bezoek bracht aan de stadsboerderijen en 7% tussen de 6 en 10 keer.

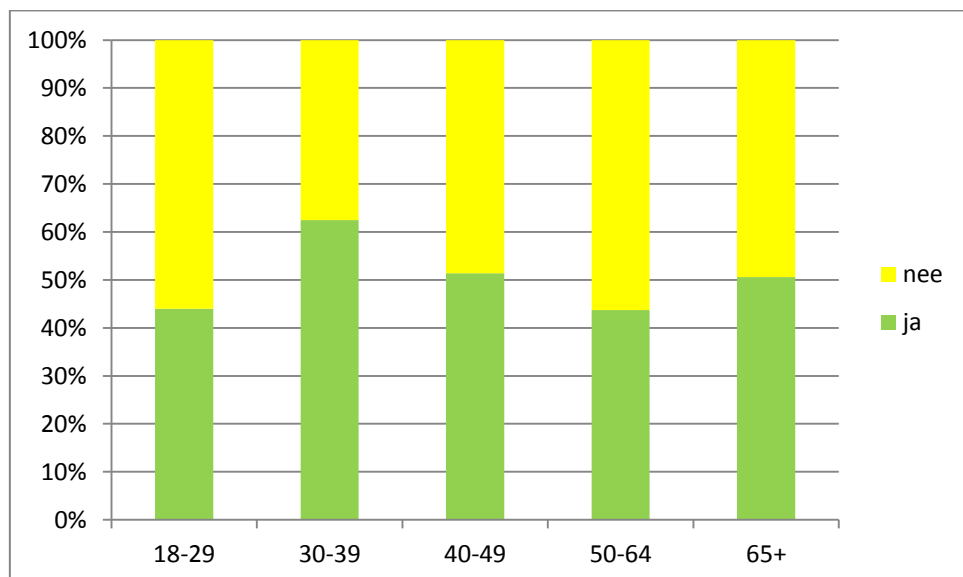
In een eerder onderzoek uit 2011 zei 39% van de respondenten de stadsboerderijen bezocht te hebben en 61% niet.

Grafiek 2. Frequentie bezoek aan één van de stadsboerderijen: de Balijhoeve in Rokkeveen, Het Buitenbeest in Meerzicht en/of de Weidemolen in Oosterheem in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek (n=1161)

Naar leeftijd is het aandeel bezoekers het hoogst in de leeftijdsgroep 30 t/m 39 jaar. In deze leeftijdsgroepen zegt 62% in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek een bezoek te hebben gebracht aan één van de stadsboerderijen. In de leeftijdsgroep 50 t/m 64 jaar is het bezoek aan de stadsboerderijen het laagst, in deze leeftijdsgroep bezocht 56% geen enkele stadsboerderij.

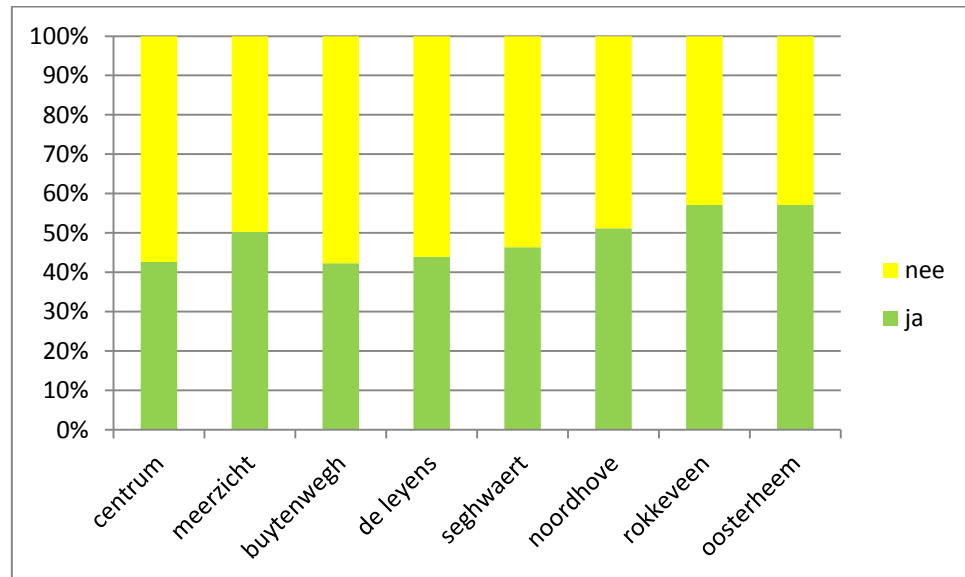
Grafiek 3. Bezoek aan één van de stadsboerderijen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek, naar leeftijd in %

Wordt een indeling gemaakt van het bezoek aan de stadsboerderijen naar wijk/buurt dan blijkt dat de respondenten uit Oosterheem en Rokkeveen relatief meer dan in de andere wijken een bezoek brachten aan één van de stadsboerderijen. In totaal bezocht 57% van de respondenten uit elk van deze wijken één of meer stadsboerderijen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek.

Daarbij moet wel worden opgemerkt dat zowel in Rokkeveen als Oosterheem een stadsboerderij aanwezig is. Ook in Meerzicht is een stadsboerderij aanwezig. In deze wijk heeft de helft van de respondenten wel een bezoek gebracht en de helft niet.

Grafiek 4. Bezoek aan de stadsboerderijen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek naar wijk

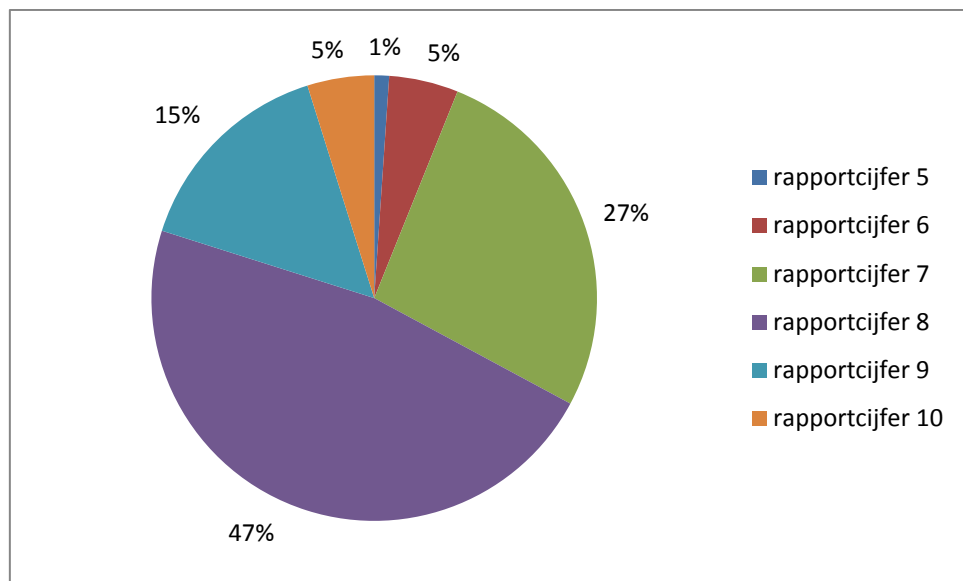
2.3 Waardering voor de stadsboerderijen

Aan alle 568 respondenten die een bezoek brachten aan één van de stadsboerderijen is gevraagd hun waardering voor de stadsboerderijen uit te drukken in een rapportcijfer tussen de 1 en de 10.

In totaal hebben 557 van de 568 respondenten hun waardering uitgedrukt in een rapportcijfer. Gemiddeld geven deze respondenten een rapportcijfer **7,9**.

In totaal heeft maar 1% van de respondenten een onvoldoende rapportcijfer (5). De meeste respondenten geven een rapportcijfer 8 (47%).

Grafiek 3. Waardering voor de stadsboerderijen uitgedrukt in een rapportcijfer (n=557)

De respondenten hadden de mogelijkheid hun gegeven rapportcijfer toe te lichten. In bijlage 3 staan de toelichting per rapportcijfer weergegeven.

BIJLAGE 1. **Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid**

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1.164 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over het onderwerp vrije tijd of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1.164 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,4% en de 32,6%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.164	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de twee onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2015);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2015);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr	9,5%	9,3%	3,2%
Vrouw 18 < 30 jr	9,2%	8,1%	4,2%
Man 30 < 40 jr	7,5%	7,7%	4,6%
Vrouw 30 < 40 jr	7,8%	8,3%	6,6%
Man 40 < 50 jr	8,2%	8,2%	5,0%
Vrouw 40 < 50 jr	9,2%	8,8%	7,8%
Man 50+	23,1%	23,1%	31,3%
Vrouw 50+	25,6%	26,6%	37,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	98.040	4.000	1.141

* 23 van de 1.164 respondenten uit 2015 hebben hun geslacht of leeftijd niet opgegeven

BIJLAGE 3. Tabellen

Tabel 1. Belang van de aanwezigheid van parken in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er parken in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	721	62,6%
Belangrijk	411	35,7%
Onbelangrijk	11	0,9%
Zeer onbelangrijk	9	0,8%
Subtotaal	1152	100,0%
Niet ingevuld	12	
Totaal	1164	

Tabel 2. Belang van de aanwezigheid van plassen en meren in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er plassen en meren in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	496	43,9%
Belangrijk	558	49,4%
Onbelangrijk	64	5,7%
Zeer onbelangrijk	12	1,1%
Subtotaal	1130	100,0%
Niet ingevuld	34	
Totaal	1164	

Tabel 3. Belang van de aanwezigheid van fietspaden in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er fietspaden in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	792	68,9%
Belangrijk	327	28,5%
Onbelangrijk	16	1,4%
Zeer onbelangrijk	14	1,2%
Subtotaal	1149	100,0%
Niet ingevuld	15	
Totaal	1164	

Tabel 4. Belang van de aanwezigheid van wandelpaden in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er wandelpaden in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	733	64,4%
Belangrijk	377	33,1%
Onbelangrijk	16	1,4%
Zeer onbelangrijk	12	1,1%
Subtotaal	1138	100,0%
Niet ingevuld	26	
Totaal	1164	

Tabel 5. Belang van de aanwezigheid van speeltuinen (zoals Westerpret in het Westerpark) in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er speeltuinen in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	393	34,8%
Belangrijk	590	52,2%
Onbelangrijk	115	10,2%
Zeer onbelangrijk	32	2,8%
Subtotaal	1130	100,0%
Niet ingevuld	34	
Totaal	1164	

Tabel 6. Belang van de aanwezigheid stadsboerderijen en stadstuinen in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er stadsboerderijen en stadstuinen in uw eigen gemeente te vinden zijn?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	408	35,8%
Belangrijk	600	52,6%
Onbelangrijk	108	9,5%
Zeer onbelangrijk	24	2,1%
Subtotaal	1140	100,0%
Niet ingevuld	24	
Totaal	1164	

Tabel 7. Belang van de aanwezigheid bos in uw eigen gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat er bos in uw eigen gemeente te vinden is?	Aantal	In %
Zeer belangrijk	550	48,5%
Belangrijk	491	43,3%
Onbelangrijk	79	7,0%
Zeer onbelangrijk	14	1,2%
Subtotaal	1134	100,0%
Niet ingevuld	30	
Totaal	1164	

Tabel 8. Bezoek aan één van de stadsboerderijen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek naar leeftijdsklasse

Leeftijdsklasse	Ja	Nee	Totaal
	(1 of meer keer)		
18 t/m 29 jaar	44,0%	56,0%	100% (n=84)
30 t/m 39 jaar	62,5%	37,5%	100% (n=128)
40 t/m 49 jaar	51,4%	48,6%	100% (n=146)
50 t/m 64 jaar	43,7%	56,3%	100% (n=423)
65 jaar en ouder	50,6%	49,4%	100% (n=362)
Totaal	51%	49%	100% (n=1143)

Tabel 9. Bezoek aan de stadsboerderijen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek naar wijk

Wijk/Buurt	Heeft respondent in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek één of meer stadsboerderijen bezocht?		
	Ja	Nee	Totaal
Centrum	42,6%	57,4%	100% (n= 190)
Meerzicht	50,3%	49,7%	100% (n= 145)
Buytenwegh	42,3%	57,7%	100% (n= 71)
De Leyens	43,9%	56,1%	100% (n= 114)
Seghwaert	46,4%	53,6%	100% (n= 140)
Noordhove	51,2%	48,8%	100% (n= 80)
Rokkeveen	57,1%	42,9%	100% (n= 203)
Oosterheem	57,1%	42,9%	100% (n= 170)
Totaal	51,1%	48,9%	100% (n=1113)

Tabel 10. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 5)

- *beetje saaie boel*
- *Rokkeveen vind ik niet gezellig. Meerzicht is mooi opgeknapt.*

Tabel 11. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 6)

- *Balijhoeve, afspraak met klas, niets voorbereid*
- *Het is voor kinderen leuk en belangrijk voor mij niet zo veel.*
- *Inrichting kan verzorgder, personeel zat te hangen en te roken.*
- *Helpt echt niet tegen hang jongeren. Leuk voor kleine kinderen.*

- *Het is altijd wel leuk met de kinderen, lekker buiten spelen en naar de dieren kijken. Maar ik vind het jammer dat er op Stadsboerderijen altijd wel dieren geboren worden of aangenomen worden die dan later naar een handelaar gaan. Zou leuk zijn als ze een vast bestand van dieren hebben die daar gezellig oud mogen worden.*
- *kids worden ouder en dan ga je er minder naar toe*
- *Kom niet vaak.*
- *Leuk voor kinderen.*

Tabel 12. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 7)

- *Alle drie erg leuk, ik kom er geregeld met mijn kinderen.*
- *Balijhoeve: saai, niet netjes, opknapbeurt nodig. Buitenbeest: leuk met veel speel gelegenheid maar publiek vaak asociaal. Weidemolen: prima met zandspeeltuin, weinig interactie dieren. Dus naar Geertje.*
- *Beetje contact met dieren en liefhebbers en schooltuintjes daar bewonderen.*
- *Belang zijn voor de jeugd.*
- *Bezoek aan de Balijhoeve: prettig om rond te kopen.*
- *Boerderij belangrijk maar wel erg rommelig cq modderig.*
- *Daar ik 6 maanden per jaar afwezig ben, kan ik niet goed oordelen.*
- *De Balijhoeve en buitenbeest zijn leuke stadsboerderijen.*
- *Eigenlijk was dat boerderij het Geertje.*
- *Erg leuk om met kleine kinderen heen te gaan.*
- *gemoedelijk en educatief*
- *Goed dat ze er zijn!*
- *Goed verzorgt, veel activiteiten.*
- *Goed voor de (klein)kinderen.*
- *Heb al grotere kids.*
- *Heel leuk dat dit er is. Alleen in Meerzicht mis ik de veiligheid i.v.m. het water eromheen.*
- *Het is goed dat dit voor (klein) kinderen bestaat om op deze wijze kennis te maken met dieren, hun verzorging etc.*
- *Het kan schoner.*
- *Iedereen is vrolijk en voor een gratis boerderij is hij best groot.*

- *Ik ben er met mijn kleinkinderen geweest, zal er alleen niet naar toegaan maar de kinderen vonden het erg leuk. Ik vind het wel erg klein.*
- *Ik vind het met name voor stadskinderen belangrijk dat zij behalve met katten en honden ook met andere dieren in contact komen.*
- *Kennismaken met voor zowel jong als oud.*
- *Laagdrempelig vriendelijk personeel vrije toegang.*
- *Leuk en leerzaam voor de kinderen veilige omgeving om natuurdingen te leren.*
- *Leuk voor de kinderen.*
- *Leuk voor kleintjes en het besef dat er meer is dan computers.*
- *Leuk, niet bijzonder. Geen kleine kinderen meer thuis.*
- *Leuke activiteiten voor kleintjes + kennismaking met "natuur".*
- *Liever 1 grotere dan meer kleinere die dan ook meer zelf bedruipend is.*
- *Met inzet van vrijwilligers is het redelijk te doen; hun waardering is hoger dan de inzet van de gemeente, waar het een sluitpost van de begroting is?*
- *Met name voor gezinnen met kleine kinderen ingericht.*
- *Na een fietstocht is het heerlijk om even wat te drinken en een sanitaire stop te maken. De Weidemolen is daar een prima gelegenheid voor.*
- *Oosterheem komt wat onpersoonlijk over. Niet zo gezellig.*
- *Respect voor de dieren leer je ook op de boerderij dus een goeie voldoende.*
- *Ruim voldoende, schoon en netheid.*
- *Schoon, er is een toilet. Leuk.*
- *Sinds kort pas kennismemaakt met de Weidemolen, vriendelijk, netjes en kindvriendelijk.*
- *Soms smerig.*
- *stadsboerderijen zijn belangrijk voor kinderen, gezien de verregaande verstedelijking van de Randstad*
- *Voldoende vertier voor kleuters*
- *Voor kinderen leerzaam en erg leuk.*
- *Voor de pluktuin in Oosterheem vind ik erg educatief en leuk!*
- *Voorweg is minder leuk geworden door de komst van de schooltuinen. Het VTC erbij is wel een plus. We drinken er graag een sapje of een ijsje op het terras.*
- *Wat uiterlijk betreft hoeft zie ik liever een oude boerderij dan een moderne strakke uitvoering zoals in Oosterheem (één keer geweest, nodigt niet uit tot een volgend bezoek). Geen stadsboerderij, maar het Geertje blijft number one.*
- *We gaan er naar toe met de kleinkinderen die juichen als we voorstellen om er heen te gaan.*
- *Ze worden door vrijwilligers goed onderhouden.*

Tabel 13. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 8)

- *'Meerzicht' is een echte boerderij. Onze kleinkinderen wonen elders waarderen hem zeer.*
- *Aardig personeel en redelijk schoon/hygiënisch ondanks het soort accommodatie (veel dieren)*
- *Alles ziet er verzorgd uit.*
- *Als opa met kleinkinderen bezig zijn in de natuur en met dieren zodat de natuurlijke omgeving van de mens een juiste plaats in het leven blijft behouden heb een afkeer van de stadsmentaliteit los vd natuur.*
- *Balij is prima.*
- *Belangrijk voor kinderen.*
- *Bij wandeling uitrusten kopje koffie en wc.*
- *Dat bv melk niet uit de supermarkt komt is belangrijk om te weten voor de (klein)kinderen..*
- *De kleinkinderen vinden het leuk.*
- *De stadsboerderijen die ik bezocht heb zijn educatief, gezellig. Ziet er prima uit.*
- *Dit is een gemiddeld cijfer, we gaan het liefst naar het oude gedeelte van het Buitenbeest omdat we daar al jaren komen met de kleinkinderen.*
- *Diversiteit.*
- *Educatie voor (klein) kinderen.*
- *Educatief voor kinderen.*
- *Erg leuk voor onze kleinkinderen, maar zeker ook leuk voor opa en oma*
- *Geeft ontspanning, je komt tot rust. Goed onderhouden. Kinderen leren met dieren omgaan.*
- *gezellig om met de kleinkinderen een bezoek te brengen aan een kinderboerderij en ze te laten spelen met de pas geboren dieren.*
- *Gezellig, goed onderhouden, kinderen gaan er graag heen!*
- *Gezellige sfeer. Dieren zijn altijd leuk om te gaan zien.*
- *Goed onderhouden.*
- *Heb geen klein kinderen en kleinkinderen.*
- *Heel goed om de kinderen te leren, goed voor dieren zorgen.*
- *Heel leuk als eenvoudig uitje voor de kinderen*
- *Het Buitenbeest is gezellig.*
- *Het Buitenbeest is met de komst van de schooltuinen e.d. heel fraai geworden.*
- *Het is er altijd gezellig. Leuke producten te koop. Voor mensen die niets van koeien etc. afweten waarschijnlijk een eye opener.*
- *Het is leuk met dieren om te gaan en het wordt goed onderhouden.*
- *het is prettig om in je directe omgeving contact te houden met natuur, beesten etc..*
- *Het zag er goed uit, diervriendelijk.*
- *Hierdoor kunnen stadse kinderen zien, dat melk niet uit een fabriek komt! Ook zijn de schooltuinen heel goed voor de kinderen. Ze zijn trots dat ze dat mogen doen. Hierop dient nooit bezuinigd te worden!*
- *Ik vind het belangrijk dat in een stad de mogelijkheden er zijn om kennis maken met boerderijdieren en activiteiten die hier zijn*
- *Ik waardeer het als standaard wandeling en contact met de dieren, ook moestuin en fruitbomen vind ik leuk.*

- *Ik woon pal tegenover De Balijhoeve en ondervind veel plezier en gezelligheid hiervan. De mensen die er komen met kinderen of kleinkinderen brengen deze goede sfeer.*
- *Informatief, kindvriendelijk, ruim opgezet.*
- *Ja geregeld toen m'n kleinzoon nog op de crèche zat. Nu bijna 6 jr was prachtig.*
- *Jammer de plassen vol staat met waterplanten (wier, kroost) is dat geen goede imago voor stad Zoetermeer. Vroeger werden de wateren in Z' meer regelmatig gemaaid. Tegenwoordig sporadisch.*
- *Kinderboerderij in Oosterheem zeer leuk en mooi opgezet.*
- *Kom soms bij het Geertje ondanks drukke gemoedelijke prettige sfeer.*
- *Contact met dieren/ ontspannend.*
- *Leerzaam en goed voor kleinkinderen.*
- *Leerzaam kinderen. Werkzaamheden kinderen.*
- *Leerzaam voor de kinderen.*
- *Leuk en belangrijk voor de kinderen zo leren ze veel over dieren.*
- *Leuk voor de (klein)kinderen.*
- *Leuk voor de achterkleinkinderen!*
- *Leuk voor de kinderen, leerzaam, schoon.*
- *Leuk voor de kinderen (2x genoemd)*
- *Leuk voor kleine kinderen.*
- *Leuk voor stadskinderen.*
- *Leuk, educatief.*
- *Leuke boerderij en fijn dat ze maatschappelijk gezien ook de gehandicapte mensen daar aan het werk hebben.*
- *Leuke boerderijen*
- *Leuke omgeving voor zowel jong als oud, belangrijk het contact kunnen hebben met dieren.*
- *Met kleinkind.*
- *Met mijn kleinkinderen of die van mijn vrouw kan ik rustig een middag op een kinderboerderij doorbrengen met plezier voor de kinderen.*
- *Nee, niet nodig is prima zo.*
- *Netjes en leuk en leerzaam.*
- *Ontmoetingen en ook voor kinderen aantrekkelijk.*
- *Ontmoetingsplaats voor kinderen/ ouderen. Leuk en leerzaam. Ontspanning.*
- *Plezierig om er met mijn kleinzoon (4 jaar) naar toe te gaan. Fijne onderbreking van de bebouwing.*
- *Prima omgeving om na het fietsen "bij te komen".*
- *Recent allen de Weidemolen nog wat kaaltjes/ karig, de andere zijn beter.*
- *Restauratie de Weidemolen is onoverzichtelijk.*
- *Rustgevend.*
- *Samen met kleinkinderen.*
- *Sociale functie. Zeer nuttig voor lessen basisscholen.*
- *Toegankelijk en veel mogelijkheden.*
- *Veelzijdig en er wordt op een leuke manier informatie verstrekt.*
- *Vind beesten lief en ontspannend. Alleen de stank is walgelijk.*

- *Voldoen zeer zeker aan een behoefte. tevens geven ze een goed beeld.*
- *Voor de kinderen is er speelgelegenheid en het omgaan met dieren is voor de kinderen heel goed voor de ontwikkeling van het kind. In de Weidemolen zou er wat meer toestellen kunnen komen a.u.b.*
- *Voor de kleine kinderen zijn de dieren op deze manier beter bereikbaar ook heeft het een sociale functie doordat kinderen daar elkaar ontmoeten en kunnen spelen met elkaar*
- *Voor kinderen is het belangrijk.*
- *Vooraf het vele groen en de goede fietspaden zijn ontzettend fijn in Z'meer.*
- *Vooraf leuk voor kinderen om vaak naar toe te gaan. Voor mij af en toe.*
- *Vroeger ging ik er met mijn kinderen heen en nu met mijn kleinkinderen. Elk kind vindt het leuk. Vroeger en nu nog steeds.*
- *We kunnen ons daar prima en rustig vermaken met de kinderen.*
- *Zeer belangrijk voor kinderen leren omgaan met dieren.*
- *Zeker in het belang van (kleine) kinderen om contact te hebben met allerlei dieren op de kinderboerderij.*
- *Zien er netjes en verzorgd uit met aandacht voor de dieren maar ook de kinderen.*

Tabel 14. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 9)

- *Aantrekkelijk voor onze kleinkinderen. Goed onderhouden. Educatief.*
- *Als de kleinkinderen op bezoek komen, is dit altijd een leuke plek om naartoe te gaan. EN het is op loopafstand van mijn woning.*
- *Balijhoeve is zeer mooi opgeknapt en het is fijn om daar rond te lopen*
- *Belangrijk in opvoeding kinderen. Mag meer contact zijn met dieren, neem vb aan....*
- *Belangrijk voor de kinderen. Ik wandel bij sportief wandelgroep Zoetermeer en wij pauzeren wel bij stadsboerderijen.*
- *buitenbeest is erg mooi en gezellig*
- *Buitenbeest is prettig ingericht, variëteit indien en ook nog een speel plaats.*
- *De Balijhoeve wordt vaak bezocht i.c.m. het Balijbos favoriet blijft het Buitenbeest. Is ook mooi en kindvriendelijk verbouwd.*
- *De kinderen zijn de toekomst. Het goed en respectvol met dieren omgaan is heel belangrijk voor de toekomst om dierenleed te voorkomen.*
- *De stadsboerderij aan de Voorweg is echt bijzonder. Het is dicht bij onze woning, en ziet er goed georganiseerd uit! Houden zo!!*
- *Door de inzet van de medewerkers, het verzorgen van de dieren en door de activiteiten die worden aangeboden voor de kinderen. En dat het gratis is.*
- *Door de verstedelijking is het belangrijk een plek te hebben waar groot en klein kunnen kennis maken met het boeren buitenleven.*
- *Gevarieerd aanbod van dier en natuurlijk wat goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Zeker in een stadse omgeving als Zoetermeer is het belangrijk om de natuur niet te vergeten. Eten komt nu eenmaal niet uit de supermarkt maar van het land.*
- *Gewoon alle 3 superleuk.*
- *Goed op kinderen afgestemd.*

- *Goed toegankelijk voor jong en oud, je voelt je er altijd welkom!*
- *Heel fijn dat er stadsboerderijen zijn. Het zou fijn zijn als er nog meer dieren komen.*
- *Heel jong en dynamisch*
- *Heel leuk en interessant om met kinderen naar toe is gaan.*
- *Ik vind de boerderijen heel belangrijk voor de samenleving, voor de opvoeding van kinderen en als punt waar ook ouderen kunnen samenkomen. Zelf ben ik ook gek op dieren!*
- *Ik vind de stadsboerderijen belangrijk in de opvoeding van de kinderen om ze met dieren in contact te laten komen.*
- *interessant ontspannend*
- *Is goed voor de ontwikkeling van kinderen.*
- *Je voelt je één met alles, ... en leuk om met je kleinkinderen er heen te gaan.*
- *Kids nu naar middelbare school. Tijdens basisschooltijd veel bezocht.*
- *kinderen kunnen hier leren met dieren om te gaan en waar de groente vandaan komt en hoe het groeit*
- *Leren aan kinderen over natuur en beesten ook leuk als uitje i.p.v. de tuin of tablet.*
- *Leuk voor kleinkinderen.*
- *Leuke activiteit in open lucht met de kleinkinderen.*
- *Met 4 jonge kleinkinderen is het van belang om ze te laten kennis maken met het wel en wee van vee.*
- *Met kinderen een leuk uitje zelf vind ik het ook leuk.*
- *Met onze kleinkinderen bezoeken wij regelmatig het Buitenbeest, goed voor kinderen kennis te maken met dieren.*
- *Modern ingericht. Bij regenachtig weer: kinderen kunnen gaan tafeltennissen en spelletjes aan tafel doen.*
- *Mooi, groot en goede plek voor kinderen.*
- *Natuur hoort heel erg bij het leven, In Zoetermeer is alles kunstmatig aangelegd. Op zich is dat triest genoeg. Deis compensatie en als zodanig te waarderen.*
- *Oosterheem goeie stadsboerderij.*
- *Prima educatie voor (klein)kinderen.*
- *Tijdens mijn vakantie kan ik mijn vogel er brengen*
- *Vroeger heb ik ze veel met mijn kinderen bezocht. Tegenwoordig heb ik geen kinderen maar in huis en heb ik het met werk, vrijwilligerswerk, mantelzorg en sport erg druk.*
- *Zag er goed verzorgd en harmonieus uit!*
- *Zeer toegankelijk, leuke mensen, goede voorziening voor de dieren.*
- *Ziet er altijd goed uit en kleinkinderen genieten.*
- *Zijn zeer belangrijk voor jong en oud!*

Tabel 15. Toelichting op de waardering (rapportcijfer 10)

- *Belangrijk voor oud en jong, het goed omgaan met dieren en de verzorging.*
- *De bals hoeve is een knusse, gezellige, persoonlijke kinderboerderij. Mijn dochter noemt de beheerder "oom Renee".*
- *Een leuke en leerzame gelegenheid om met de kleinkinderen naar toe te gaan.*
- *een van de weinige laagdrempelige duurzame voorzieningen voor alle inkomens en alle Zoetermeeders, bovendien op zondag open*
- *Erg belangrijk om kind en mens om te leren gaan met dier en natuur.*
- *Geweldig voor jong en oud. Groen, dieren en horeca voorziening. Daarnaast vinden we heel belangrijk dat iedereen meedoen, ook mensen met sociale beperking.*
- *Heel belangrijk en leerzaam!*
- *Het is prachtig als kinderen met aspecten van boerderijleven kennis kunnen maken.*
- *Het is voor iedereen wenselijk dat hij/ zij kennis maakt met een stadsboerderij.*
- *Ik ben er gek op! De sfeer en het is ook een goede bezigheid voor kinderen.*
- *Ik hou ontzettend van dieren, en vind het daarom belangrijk dat deze boerderijen er zijn, maar ook voor de kindertjes, of mensen die het ook leuk vinden.*
- *Ik hou van dieren.*
- *Kleinkinderen amuseren zich uitstekend, vooral bij de Weidemolen.*
- *Leuk om de dieren te zien en informatie erover te krijgen.*
- *Stadsboerderijen zijn belangrijk voor de ontwikkeling van een kind.*
- *Voorlichting educatief; versnaperingen; kopen van eieren e.d.*

